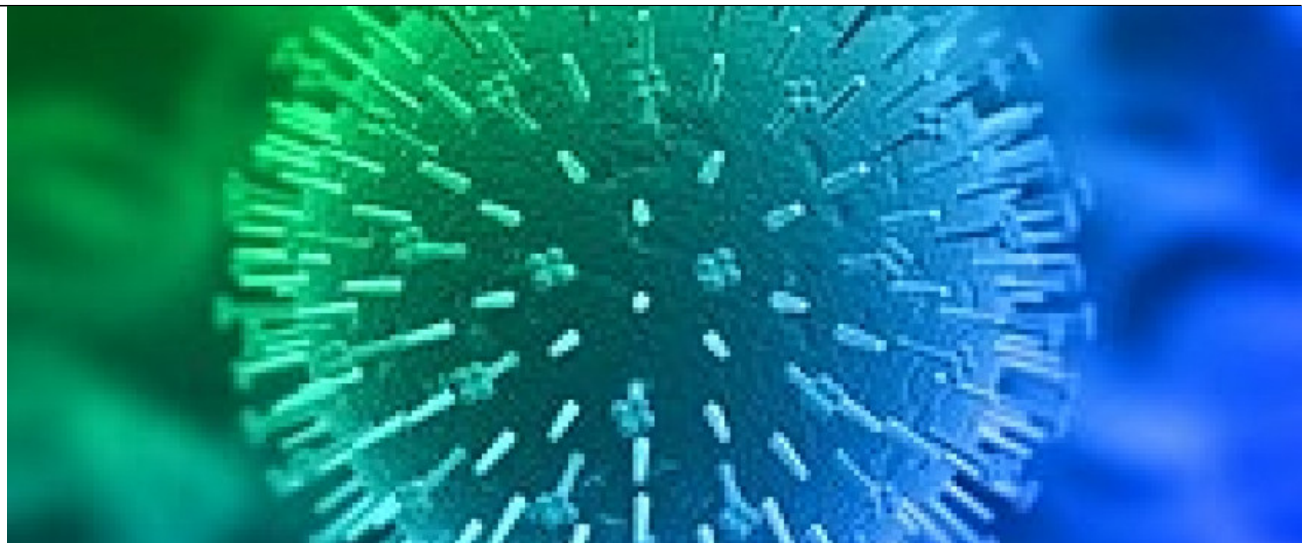

100 millió életet követelhet a világjárvány

2009 április 27. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 704

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Egyel?re nem beszélhetünk világméret? járványról, hiszen az emberi megbetegedések még nem érték el a kritikus tömeget, azonban a világ országai szigorú figyelemmel követik a mexikói eseményeket.

A szakért?k már régóta hangoztatják, hogy egy újabb világjárvány van készül?ben, hiszen az 1900-as évek eleje óta két nagyobb járvány is (1918-as spanyol nátha, 1957-es ázsiai járvány) 40 éves csúszással követte egymást, miközben átlagosan 13 évente kellett megküzdenie az emberiségnek a halálos kórokkal.

A járvány kiindulópontját az elemz?k Ázsiában várták, mivel a körülmények a vírusok számára itt a legmegfelel?bbek, a halálos áldozatok száma pedig a becslések szerint optimista esetben is 60-70 millió lehet. Ehhez nem feltétlenül kell kiemelked? halálozási mutatójú vírus, elegend? csak az, ha a világ népességének 10 százaléka kapja el a kórt, és minden 10 emberb?l kilenc túléli azt. Sok a bizonytalanság A világ kormányai feszült figyelemmel követik az április 13-án els?ként Mexikóban azonosított sertés influenzát, ami az elmúlt két hétben csak az országban több mint 1,600 megbetegedést okozott, a legfrissebb hírek szerint pedig a halálos áldozatok száma 103-ra emelkedett.

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) közleményében arra hívta fel a figyelmet, hogy egy esetleges világjárvány is kialakulhat, hiszen az influenza minden esetben emberr?l emberre a leginkább immunis népesség körében terjedt.

Normál esetben a nagyon fiatal és nagyon öreg korosztály lenne veszélyeztetett - írja a Reuters. Az utóbbi években egyre többen vetették fel egy újabb világjárványnak a lehet?ségét, hiszen a járványok között átlagosan 13 év telt el (a súlyosabb járványok 40 éves csúszással követték egymást), az utóbbi nagyobb járvány pedig 40 éve volt. A járvány kitörésének valószín?sége azért lehetett egyre magasabb, mivel a vírusok is fejl?dnek, a gyógyszerekkel szemben pedig egyre inkább rezisztensebbé válnak, ehhez hozzájárul az is, hogy az elmúlt id?szakban egyre könnyebben lehetett er?s gyógyszerekhez hozzájutni a világon, ami szintén a rezisztens szupervírus kifejl?désének adott táptalajt.

A nemzetközi légiforgalom növekedése pedig csak rátett egy lapáttal a kockázatokra, hiszen egy vírus terjedésének nagyon nehéz gátat szabni, ha az egyszer?en egy repül?gép által több földrészt is vándorolhat napok alatt. Ez azt jelenti, hogy egy hét alatt bejárhatja a vírus az egész világot, miközben korábban a vírus terjedése 6-9 hónap volt. Most is például ennek vagyunk tanúi, hiszen a Mexikóban kirobbant influenza szer? megbetegedések a légiközlekedésnek hála átterjedt Európába, és például Ausztráliában is észleltek megbetegedéseket.

Természetesen a legfontosabb ismertet?jegye a vírusoknak, hogy a megbetegített populációban mekkora halálozással járnak, hiszen hatalmas különbség van például egy átlagos influenza vírus 5-7 százalék körüli halálozási mutatói és egy szupervírus 70-80 százalékos halálozási mutatói között.

Jelenleg azt láthatjuk a meger?sített hírek alapján, hogy a halálozási mutató Mexikóban 6 százalék körül van, tehát a madárinfluenzához képest nem tekinthet? olyan súlyosnak (60 százalékos halálozás), azonban a helyzet ennél bonyolultabb. Elég csak arra gondolnunk, hogy egy nagyon fert?z?, ember-ember között hihetetlen gyorsasággal terjed? vírussal van például dolgunk, ami az alacsony halálozási mutató ellenére is a halottak számát tekintve súlyosnak nevezhet? (100 millió megbetegedés esetében a 6 százalékos halálozási mutató 6 millió áldozatot jelent).

Nem kell még pánikolni

A WHO az 1957-es ázsiai influenza alapján készített becslései szerint (terjedés, halálozási adatok) a következ? világjárvány 2-7.4 millió ember halálát okozhatja, ami azonban csak nagyon esetleges becslésnek nevezhet?, hiszen számos tényez?t kell figyelembe venni. Egy súlyosabb világjárvány viszont több áldozattal is járhat, a Pandémia Prevenciós Bizottság jelentése szerint például a világ népességének 10-25 százaléka is megbetegedhet a következ? járványban (a kiinduló pont feltételezhet?en ázsia lesz), ami körülbelül 10 százalékos halálozással számolva, és 7 milliárdos népesség mellett 70-175 millió áldozatot jelent.

A sort folytatva pedig egy világjárványra a mostani egészségügyi rendszer nincs felkészülve, a megfelel? személyi és intézményi háttér sok országban nem elégséges, ami növeli a kockázatokat. Sok fejl?d? országban például nincsenek megfelel? oltóanyag készletek, jelenleg a leghatásosabb influenza ellenes szernek a Tamiflu-t és a Relenzát tartják, amit éppen a madárinfluenza miatt halmozott fel sok ország. Látnunk kell azonban azt is, hogy a meglév? kockázatok ellenére nagyon sokat fejl?dött az orvostudomány az utóbbi évtizedekben, miközben például éppen a madárinfluenza hatására a világ országainak többségében készült nemzeti pandémiás terv, hogy egy esetleges járvány esetében minél gyorsabban reagálhassanak.

Egyel?re a WHO-nál a sertés influenza a 3-as fokozaton áll a járványriadó 6 különböz? stációja alapján, tehát nem

beszélhetünk még járványról, ugyanis az csak korlátozottan betegített meg embereket. A WHO vezet?je viszont kiemelte, hogy a jöv?ben ezt a szintet emelhetik, ez azonban függ a vírus terjedését?l.

A négyes szinten például már az emberek közötti megbetegedések növekedése magas szinten állandósul (ez nem feltétlenül jelenti a járványba fordulást), az ötös szint viszont azt jelenti, hogy már számos országban tetemes a megbetegedések száma, ami ténylegesen járványt jelent.

Egy kis történelem

A modern kori járványok legf?bb összehasonlítási alapja az 1918-ban kirobbanó spanyol nátha, ami akkor a világ népességének 20-40 százalékát betegítette meg, a halottak száma pedig meghaladta az 50 milliót (egyes becslések szerint a halálos áldozatok száma a százmilliót is elérhette). 1918 szeptembere és 1919 áprilisa között például csak Amerikában a 600,000-et is meghaladta az áldozatok száma.

Összehasonlításképpen agy átlagosnak tekinthet? éves influenza járványban Amerikában 30,000 ember hal meg, miközben globális szinten ez 250-500 ezer áldozatot jelent. Az akkori világméreteket ölt? járvány jellemz?en az életer?s fiatalokat támadta meg, ami nem megszokott jelenség, hiszen egy átlagos influenza járvány a fiatalokat és az id?seket betegíti meg leginkább. A vírus terjedése éppen emiatt lehetett annyira gyors, hiszen a leginkább ellenállónak tekintett lakosságban volt a legmagasabb a megbetegedések száma.

Érdemes megemlíteni, hogy a spanyol nátha els?, gyengébb változata már 1917-ben megjelent, majd a következ? év ?szén indult el a magas halálozással jellemezhet? világjárvány (id? közben fejl?dött a vírus, amivel ellenállóbbá vált). A következ? járványra 1957-ig várnunk kellett, az akkor azonosított ázsiai influenzát viszonylag gyorsan sikerült felderíteni, az ellenszer pedig már 1957 ?szén elérhet? volt, azonban a járvány így is 2 millió halálos áldozatot követelt (a legnagyobb halálozás az öreg korosztályt jellemezte).

Viszonylag gyorsan jött az újabb járvány, amit 1968-ban azonosítottak Hong Kongban, a modern kori járványok közül ez volt a "leggyengébb", egy millió halálos áldozatot követelt, miközben a leginkább veszélyeztetett korosztály a 65 év feletti népesség volt. 1976-ben az amerikai Fort Dix-ben azonosítottak sertés influenzás megbetegedéseket (H1N1 vírustörzs volt ez is, ami például az 1918-19-es spanyol náthát okozta), a kormány azonban az er?s fellépésnek köszönhet?en megállította a vírus terjedését.

A környez? területeken összesen 40 millió ember oltását rendelték el, azonban a programban részt vev? egyének köre végül felez?dött, mivel számos esetben az oltásnak negatív mellékhatásai voltak. 1997-ben azonosították els?ként a madárinfuenzát (H5N1), ami a csirkékkel történ? közvetlen érintkezéssel került az emberekre, azonban a vírus terjedése az emberek között moderált maradt. 2003 óta a H5N1-es vírus összesen 421 embert betegített meg 15 országban, a halottak száma 257 volt.

A járvány terjedését a világ számos országában a fert?zött állatok leölésével próbálták megakadályozni, csak Ázsiában például 300 millió szárnyast öltek le emiatt. A szakért?k többsége éppen az ázsiai térségb?l várta egy esetleges világjárványnak a kiindulópontját, a becslések szerint a világon még a spanyol náthánál is több halálos áldozattal járna (minimum 60-70 millió halottal számolnak a szakért?k).

A legújabb kori járványtörténelemben nagyobb visszhangot kapott a SARS vírus, amit 2003-ban azonosítottak Hong Kongban és Vietnámban, azonban a vírus kiindulópontja Kína volt. A SARS egy súlyos légúti tünetekkel és lázzal járó megbetegedés volt, ami világszerte 8,000 megbetegedést okozott, a halottak száma pedig elérte a 700-at.

portfolio.hu

Ajánló